

Meglátogat mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bérletdíj. — Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demján László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Vollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent

Nyitólélek ezikek:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — Előfizetéseket a hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Jót remélnek. Óvakodjunk!

(Brrr.) A császár-találka bármily fényes és nagy-szerű volt, de már véget ért; hanem azért az európai journalistika nem hagy fel a találgatásokkal, s még csak most írja meg hozzá a commentárt.

Ez idő szerint az optimisták vannak felül, azok t. i., kik a Gasteinban megkezdett s Salzburgban bevégeztet értékezeletől minden jót remélnek.

Deákpárti fölapban olvassuk, hogy a Bismarck által kezdeményezett pour-parler-ek nyomán „nagy elyi megállapodások jöttek létre a két nagyhatalom egymás közti viszonyát s az európai politikát illetőleg.” Sőt találunk ugyan e lapban ennél többet is, olyan állítást, mely az optimizmus napszekerén nyargal, midőn így szól: „a középeurópai két nagyhatalom őszinte s minden tartalék-gondolat nélküli barátsága által az európai államrendszer consistentiája hatalmas alapot, az európai béke egy majdnem megingathatlannak mondható támpontot nyert. (?)”

Ha a gastein-salzburgi eszmecsereket pozitív eredményre csak távolról is hasonlítana a „P. N.” fentebbi soraiban vázolt képhez, akkor nemcsak értenők az ellen-zéki oldalról is felhangzó gratulációt és tapsot, de magunk is a claqueurek közé állanánk.

De ha valaki a hatalom olyan fokára jutott, melyre Németországot egy Bismarck, egy Molke geniálitása emelte, akkor bajos megérteni, még bajosabb el-hinni azt, hogy az ily világhatalom ha tesz is előzékeny lépést, de ezt a gyengébb kedvére és javára tegye és tehesse.

Ép ez a gondolat utal reservált magatartásra.

Porosz-Németország a legeritucosabb imént mult-ban a legbensőbb szövetségben élt Oroszországgal, s ennek jó szolgálatait nagyjában vette igénybe; s azóta mi sem történt, a mi e szoros baráti köteleket felbont-hatta volna. Miért fordult tehát Bismarck nyájassága egyszerre felénk a Schleswig-Holsteinban reá szedett, Csehországban kegyetlenül megvert ellenfél felé? Bizonyára nem azért, hogy kettős monarchiánk érdekeinek szolgálatát ő tehesse, hanem, hogy általunk, gyengébbek által vigye terveit előbbre. Mi ebben a nekünk szánt szerepben nem látunk nagy nyereséget, nagy megtiszteltetést. Az ilyen eredménynek örülni csak akkor és úgy tudnánk, ha az idő tényekkel győzend meg arról, hogy a barátság kölcsönös szolgálatokra alapított, és ha mi nagyra becsüljük a hatalmas német nemzet jó barátságát, ő sem tekint minket pusztá eszköznek, kikre nézve még az is szerencse, ha Bismarck nagyszerű terveit szolgálhatjuk.

Minket nem vezet egy percig se tévútra az, hogy Vilmos császár készler is keblére ölelte királyunkat, — hogy a véget ért diplomatai találkozás fényben és nagy-szerűségben kereste párját; hogy Bismarck sőt Vilmos maga is nagy előzékenységgel bántak Beusttal, avagy hogy kiutították gr. Andrássyt; mi azzal tartunk, hogy csak naplemente után kell és lehet a napot dicsérni.

Annak, hogy Németország és Magyarország-Ausztria egymásiránti nemzetközi viszonyai tisztultak irányadó

államférfaik eszmecsereit által — mindenki örülhet; még nagyobb szükség volt a veszélyes gerjanyagu gyanakodás gyökereit is kitépni, sőt érdekeink közösségéről egymást meggyőzni; hanem ha más nem, Andrássy gróf bizonyonnyal hangsúlyozta lesz azt, hogy még nem vagyunk annyira, miszerint a mások vakeszköze lehessünk, legyünk.

Az „Internationale” államveszélyes működésével szemben az államok ébersége bizonyonnyal közös érdek; de ennek jeleit nem kényurias vaskéz adja, hanem a kérdés méltányos megoldása legyen a cél, így vettétvén gát a tulzok elé; másként az Internationale elleni közös föllépés ürügye alatt alap adatként egy újabb absolutis-mus lábait alá, mely 1818—23 közt kiválóan grassált.

A románkérdés oly természetű, hogy Németor-szággal egyetértve jobban elintézhető; de nem a fejede-lemségek belügyébe való beavatkozás által. Itt mi va-gyunk a legközelebb érdekeltek. A mi feladatunk azon román politikát támogatni erőfőcsileg, mely Moldva-Olahország belkifejlését okszerűen cizelőzza és nem ker-get államfelforgató terveket, egyekben a jóakaró figyelő szerepre vagyunk utasítva.

A mi végül Oroszországot illeti, itt kissé tamás-kodva járunk a poroszkebelbaráttal egyuton s meggon-dolhatjuk azt, hogy a berlini initiativ lehet arra való is, hogy Orosz- és Franciaország közöledése elé sorom-pókat emeljen; ez egység a két hatalom ellenszenvét ellenünk fordíthatná, s minket már most egyoldalú irányba terelne, kényszerítene. Ezért mi a nyugoti hatalmak jóbarátságára is nagy súlyt fektetünk s épen nem örü-lünk annak, ha Ausztria-Magyarországot Porosz-Német-ország karjaiban látnok föltétlen odaadással, könnyelműen.

Lapszemle.

A „Reform” meg levén győződve, hogy a mit a Salzburgban szentesítendő szövetség által elérünk, azt anélkül is elérjük volna, s a mit esetleg veszünk vele, azt csak általa fogjuk vesztetni, nem nagy bizodalmat helyez a gasteini és salzburgi megállapodásokba, mert noha a létrejött barátságos viszonyban Andrássy követelt politikáját látja szentesítve, Beust határozatlansága és Bismarck ismert ravasz eszélyessége mellett nem becsül-heti sokra a béke idején nyújtott kézzorítást azon ál-lamnak, mely a háboru alatt nem bízott bennünk.

Az „Ellenőr” ismét a delegatio intézménye ellen szólal fel, s kimutatni igyekszik, hogy Magyarországnak a lajhántuli események folytán a personalis unio létesí-tésére kell törekednie. Szerinte az általános feloszlás Lajthántul be sem következett volna, ha 1867-ben nem a delegationalis rendszert, hanem a personal-uniót vették volna összekötő kapcsul Magyarország és Ausztria kö-zött. A nemzetiségeknek adandó engedmények után az eddigi viszony a javítás veszélyeztetése nélkül többé nem állhat fenn s azt a personal-unionnak kell felváltani. A esehet, ha készek elismerni a 67-i egyezményt, melynek mindig alapfeltétele marad a két szövetséges állam ki-sebb-nagyobb belső centralisatiója, maguk sem fogják ellenezni a personal-uniót, mely Lajthántul nagyobb szereplési tért nyújt a provinciális autonómiának a kö-zös képvislet teljes megszüntetése nélkül.

ban nem volt képes észak-keleti határán 100,000 ember-ből álló hadsereget felállítani.

Azon egyének közé, kik a háborura nézve többé-kevésbé befolyással voltak, Wimpffen tábornok Napo-leon herceget és Leboeuf tábornagyot számítja. III. Na-poleonról többek közt ezeket mondja: „A császár mint hadvezér mindig középszerű volt. Nem egyszer idézték rendeleit a krími háboruban a tábornokok közt a legna-gyobb zavart elő. Az olasz hadjárat szerencsésen befe-jeztetett, a ki nem elégit előkészületek és a többé-kevésbé merész combinatiók dacára is. Uralkodásának második felében, dacára annak, hogy képességei külön-böző okoknál fogva gyengültek, azon meggyőződésben élt, hogy a porosz államférfiakkal szemben kétségkívül nagyobb politikával bír, és nem is kételkedett abban, hogy egy oly nemzetet legyőzzön, mely a fegyverforga-tás mesterségét régen üzi és ezen háborura el volt ké-szülve. Nem volt szerencsés oly ministert találhatni, ki őt jobb utra vezette volna. Majd csaknem mind hui és tehetetlen volt, s mást nem tettek, mint azt, hogy e ka-tastrófát sietteték, melynek következtében ő trónját veszté, szerencsétlen hazánkat pedig sok időre kisebbité és megrongálta.”

„Napoleon hercegről sokat beszéltek, csaknem mindannyiszor szenvedélyvel, többnyire roszkarólag.

„Azt vetik szemére, hogy nincs bátorsága, és a legveszélyesebb pillanatokban a csatában mégis hadcsa-patai közepén volt. Hogy a krími háboruban nem maradt ott végig, az valószínűleg nem félelemből történt, hanem mivel kritikai szemlére a hosszadalmas és többnyire meg nem állapított kísérleteket nem tűrve, a hadseregét a további tartózkodást lehetlenné tette. Rendkívül nagy mértékben bírja az assimilálás képességét. Járta azon kérdésekben, melyek a tengerészet, háboru, pénzügy, administratio és politikai oekonomiára vonatkoznak. Sza-badelvú a teoriában. Hallgatóinak, kik többnyire min-dig jeles férfiak, fényes és merész észrevételei által okoz feltűnést, s mindezek dacára sohasem bírt komoly be-folyással bátyja tanácskozáisaiban.”

Az „Ung. Lloyd” a lajhántuli tartományi gyűlések elé terjesztendő nemzetiségi törvényt közli, melynek föl-tételei a következők: a vegyes tartományi gyűlések kép-viselői közösen értekeznek, de nemzetiség szerint alaki-tott kuriákban külön szavaznak. Elfogadottaknak csak oly javaslatok tekintenek, melyek minden kuriában többséget nyertek. A kuriánkénti szavazás egyébiránt csak nemzetiségi kérdésekben vétetik eszközölsébe, mily-nek például a tanügyre és nyelvekre vonatkozó törvény-javaslatok; minden egyéb ügyekben a szavazás közösen történik. A lap nem hiszi, hogy ezen intézkedéssel a bajon tartósan segíteni lehetne.

Német nyilatkozatok

a salzburgi találkozásról.

A berlini felhivatalos „Nordd. A. Ztg.” szerint a salzburgi császári találkozásnak ünneplésesebb jellege van, mint az ischlinek, mert amazon az uralkodók mi-niszterek kíséretében jelentek meg. E körülmény az alaptalan combinatiókra még több alkalmat nyújt. „Mi csak néhány nap előtt — írja a felhivatalos közlöny — a „Corr. de Berlin” és a „Prov. Corr.” competens nyilat-kozatai után az ischli császári találkozás s a gasteini conservatiók eredményét azon meggyőződésben levőnek constataituk, hogy a kormány épen úgy a kölcsönös ba-ráti viszonyok fenntartásának óhajában, mint az általá-nos béke megerősítésének érdekében, egyetértenek. Az óhajok és érdekek összhangza természetesen a két állam egyetértését minden kérdésben megállapítja, melyek azon mozzanatokat érintik, a nélkül azonban, hogy ezen egyetértés különös formulázása szükségessé vált volna.”

A Németország és Ausztria közt, a viszonyok által alkotott egyetértés egyetlen formalis megpecsételését minden esetre a fejedelmek s a két állam vezérállamfé-rfaiknak ismételt személyes érintkezésében lehetne látni, mennyiben a két császár találkozását Salzburgban, noha az első sorban a fejedelmek udvariasság és barátság actusát képezi, mindenesetre első rangu politikai ese-ménykép lehet felfogni és megítélni.

Azonban a mint a szívélyes egyetértés Németország és Ausztria közt első sorban az európai béke iránti közös érdek által közvetítettik s idéztetik elő, úgy ezen egyet-értés minden specialis nyilatkozata a béke új biztosítéka s ez értelemben Németország és Ausztria népei uralko-dók ujulagos találkozását Salzburgban őszinte örömmel és megelégedéssel fogják üdvözölni.

A „Breslauer Ztg.” „békeszövetség”-nek tekinti a Salzburgban hihetőleg megpecsételt jó egyetértést, s nem hiszi, hogy ez a szent szövetséghez valamiben is ha-szonlana.

„Nem — kiált föl a lap — azon szövetségnek, mely ma Salzburgban remélhetőleg megkötetik a „szent-ség”-hez semmi köze; de nem is az, mit diplomatai életben szövetségnek neveznek; talán az aláírások és pecsétek is hiányoznak, s mégis minden jel a mellett szól, hogy Európa békéjére s a nemzetek jólétére üd-vösebb következményekkel leszen, mint minden más ok-

... Azt állítják, hogy Metznél a császárt veresé-gére figyelmeztette; mint praktikus filosofus azonban, mint előrelátó ember, gyorsan elutazott, hogy személyes vagyonát biztosítsa.

Leboeuf tábornagy, a császár szárnysegéde, Niel utóda volt. Ezen képes, vitéz szolgálatát minden oldalról pontosan ismerő tüzer-tiszt a hadügyminiszterium átvé-tele alkalmával a tábornagy botot nyerte el. Ugy látszik, keveset bibelődött a részletekkel, melyek nélkül hadse-reget gyorsan összpontosítani nem lehet, s melyek nélkül hadsereg tünni és harcolni nem képes. Nem találkozott senki, ki nagy gondatlanságát, a rendelkezésre álló eszközeit illetőleg, megczafolta volna.

Azt állíthatni, miszerint Leboeuf tábornagy a má-sodik császárság alatt oly szerepet játszott, minőt Polig-nac herceg a restauratió végén, midőn az ideiglenesen birta a hadügyminiszteri tárczát. Midőn ugyanis a her-ceget kérdezték, minő erővel rendelkezik Párisban? a tén,leges létszámban levő 30—40,000 emberre hivat-kozott; míg Marmont t. b. alig volt képes 10—12,000 emberrel az ellenséggel szembezállni. A miniszter ugyanis számításba vette a szabadságoltakat, a betegeket, a testőrséget, mely azon időben a Normandiában tar-tózkodott, mintegy nyolcz napnyi távolságban, s így azok összpontosítása, minthogy akkor vasutak még nem voltak, a kellő időben lehetetlen volt. Így tett Leboeuf tábornagy is akkor, midőn rsumóját a császár elé ter-jeszté; az akadályokat nem vette figyelembe, nem tartotta szem előtt a rögtöni összpontosítás nehézségeit, s így történt az, hogy a kellő időben alig volt 200,000 ember együtt, egy három annyi ellenséggel szemben. A várak nem voltak felfegyverkezve, mára a háboru kezdetén hi-ányt szenvedtek, még mielőtt a hadsereg Franciaorszá-got elhagyá.

S kik állottak az eddig jellemzett férfiakkal szem-ben, kik voltak a németek részéről? Legelőször is Vilmos király. Ezen tehetséges uralkodó, oly erőlyvel bír, hogy aggkora dacára is minden veszélyvel dacolni képes, s a legnagyobb fáradsággal is képes küzdeni.

mány és irat. A lap aztán azt fejt ki, hogy ő már a francia háboru idején ajánlotta a jó egyetértést Ausztriá-val. Elég a háboru — mondja tovább — mi egymásközt a békét akarjuk fenntartani s mindenkit, ki ugyanezt akarja — örömmel üdvözölünk — hogy ezen elhatáro-zásokat pontokba és paragraphusokba hozzák, és meg-pecsételik-e az közönös; azért biztosok és érvényesek azok, mert kényszerítő szükség sugallja őket. Ha azon csatlakozásra való felhívásokról beszélnek, melyek Olasz-Oroszországhoz intézettek, ez nem akar egyebet mon-dani, minthogy a békeprogram közöltetett velők s ha azt helyeslik, csatlakozásuk magától megtörtént.

Az „A. A. Ztg.” egy bécsi levélben következőleg nyilatkozik: Legközelebb a socialis kérdés közös tanul-mányozása lesz próbaköve a két állam együttes eljárásá-nak és összeraktatásának; mert itt (Bécsben), valamint Berlinben felismerék, hogy ideje van e téren valamit, és pedig átható s nem félrendszabályt alkalmazni. Az utolsó napokban az Internationale röpirata keringett mindenütt, s arról beszéltek, hogy Gasteinban e szövetkezés elleni rendszabályokról tanácskoztak.

Azonban kicsinyes felfogásunk lenne a két hatalom szándékairól, ha talán rendőri eljárást teszünk fel rolok, s mi sem nevétségesebb, mintha a „karlsbadi határozato-k” újabb életbeletételeiről szólnának. Nem rendőri apparatus kifejtéséről s oly szövetkezések és törekvések kikutatásáról van szó, melyek az Internationale nevét czégül használják. A miről szó volt: a társadalmi kér-dést tárgyalni, megoldásának eszközeiről közösen ta-nácskozni, hogy praeventio, nem pedig repressio gyako-roltassék.

A hatalmak a kérdés jelentőségét, mely a párisi commune destructiv üzemleiben iszonyu kitérésrel jelent-kezett, nem becsülik kevésre; öntudatában vannak an-nak, hogy oly tényezővel kell számolniok, melynek ha-talma még meg nem becsülhető, s valóban, csak helya-selni lehet, ha ideje-korán iparkodnak a socialis kérdés megoldására hatni, s a munka és töke közötti harcban az engesztelő közvetítés szerepét veszik át, a helyett, hogy kiszámíthatlan események által meglepetni engednék magokat. Nem rendőri, hanem gazdasági léren való közös eljárásról van szó, s ez értelemben kell az Internationale elleni állítólagos rendszabályokat is felfogni, melyek ügyében Németország s Ausztria, s remélhetőleg a többi államok közt is egyetértést akarnak létrehozni.”

Porosz-orosz szövetségi szer-ződés.

A „Turquie,” mely egy havi felfüggesztés után uj-ból megjelent, aug. 29-ki számában egy „Porosz- és Oroszország között Versaillesben létrejött és véletlenül másolatban kezei közé került szerződést közöl, de hoz-zátesszi, hogy az okmány authenticus voltáról*) nem áll jót, természetesen mi sem. Az állítólagos szerződés

*) Távíratilag a szerződés ép most költöznék nyilván-nitattik. Szerk.

Ezenkívül oly tulajdonsággal bír, mely nagy uralkodóvá teszi az embert, minővel XIV. Lajos is birt; ő képes ugyanis embereit kiválasztani, kik tehetségesek arra nézve, hogy vállaltaiban támaszai lehessenek; ő nagy-gyá teszi őket, és örködik afölött, hogy tövékenységük elé akadály ne gördültessek; ő bátorítja őket, megadja nekik az illető jutalmat és dícsőséget; ő e tekintetben, valamint minden más dologban is, felülmúlja azon ural-kodót, kinek kezében a mi ügyünk volt.

Bismarck, e rivalitás nélküli diplomata, ki még az idegen nyelvekben is könnyedén és finomul fejezi ki magát, minden szavát megfontolva ejti ki, hogy azt, mit czélba vett, nehézség nélkül el is érje. A herceg, kit igen kritikus helyzet közepette láttam kétszer, réam nézve a legelcsálabb és legveszélyesebb emberek egyikének be-nyomásával bírt. Ép oly macacsul, miként Molke, tet-szése szerint majd lekötélezővé, majd pedig vissza-vonultta tudja a situatiót tenni, úgy hogy a reményből a legnagyobb kétségbe eshetik az ember. Minden tulajdo-nain kívül még oly merészséggel bír, mely semmitől sem riad vissza, s mely gyakran készteti őt arra, hogy min-den tartózkodás nélkül tudtul adja elérendő czélját, s melynek elérésére éles elméje a legalkalmasabb eszkö-zöket képes kitalálni.

Molke tbuok, ezen vasakaratu egyén, külsején nem árul mást el, mint csakis szerepének azon szenve-délyét, melyet játszik. Éles pillanata hasonló egy raga-dozó madárhoz, egy sashoz; kicsiny finom ajkáu feles-leges szót nem hallhatni; ez azon férfi ki parancsol és itél. En őt könyörületlennek tartom ott, hol arra kerül a sor, hogy Poroszország elleni megsemmisítésének, megrongáltassanak. Ezen férfiú tart bennünket karmai közt, s ha országunk politikai tevékenységét nem is rabolhatja el, hogy az új német birodalom vazalljává te-hesse, mégis reményli Bismarkkal együtt, mi-zerint azt oly összelátó és rongálva használja hátra, hogy az még soká nem lesz képes támaszul szolgálai azon nepeknek, melyek Poroszország dicsvágyától kizárva kénytelenek leszenek védelmükre fegyvert ragadni.

T Á R C Z A.

S e d a n.

I.

„Sedan” czim alatt Párisban Lacroix-nál egy igen érdekes könyv jelent meg Wimpffen tábornoktól, s mivel a könyvben Wimpffennek rövid jellem-skizzei könnyedén és mégis egy hősköltemény erejével vannak odavetve, érdekesnek tartjuk e könyvet olvasóinkkal is megis-mertetni.

A háboru kezdetéről Wimpffen tábornok igen ke-veset beszél, mivel hogy abban tényleg még nem is vett részt; igen kárhóztatja a könyv bevezetésében a mexicói háborut, a mely „bizonyos egyének szegyeteljes specu-latiója, egy gyenge vallásos császárné kívánságai és a mexicói clerus miatt indított meg,” mely utóbbi egy-kori nagy állását ismét elfoglalni kívánta, s végül mivel a császár azt hitte, hogy Mexicóban egy győzelem esetén nagy latin fajt fog alapíthatni, mely faj ellensúlyozni fogja a hatalmas köztársaságban nagyban terjedő angol-szász fajt. Mily nagy fontosságot tulajdonított III. Napo-leon a mexicói expeditióknak, bizonyítja azon válasz is, melyet 1867-ben adott Vichyben Wimpffen tábornoknak azon alkalomból, a midőn az a császárt a Franciaor-szághoz uralkodó ellenszenvre figyelmezteté a mexicói hadjárat ellenében. A császár ekkor ugyanis ezt mondá: „Ezen háborunak fontosságát sehol sem képesek felfogni, de igazságot fogunk nekem egy napon majd szolgáltatni; ez lesz kormányom legfontosabb, leghasznosabb és leg-dicsőbb háboruja.”

Ezen expeditió folytán, mely Wimpffen tábornok biztosítása szerint Rouher állításai ellenében egy milli-árdnál is sokkal többbe került, a raktárakban és arsena-lokban a készletek elfogytak, és hogy új forrásokra le-hessen szert tenni, a kormány kénytelen volt a hadsereg létszámát olykép leszállítani, hogy Franciaország 1866-

Versaillesban kelt 1871. márt. 3-án és 14. cikkéből áll, melyek közül a 6. első a két hadsereg összműködésére és az illető főhadvezér kinevezésére vonatkozó általános-ságokat foglal magában. A többi cikk következőleg hangzik:

7. cz. Ha jövőre Németország és Ausztria között egyenlenség fog kitörni, mely által a közbeke reszélyeztetve volna és háború ütne ki; akkor ő felségeik: az orosz császár és Németország császára, Poroszország királya, azon esetben, ha sergek győznek, csak is a következő határozott feltételek mellett fognak békét kötni:

1. Az ausztriai császárság lemond a német birodalom javára minden jogairól és igényeiről Cseh-, Morvaország, Slézia és Salzburg hírségről.

2. Ugyanazon hatalom lemond Oroszország javára Galícia és Dalmátia fölötti minden jogairól és igényeiről.

Magától értetlik, hogy a német birodalom és az orosz császárság az előbb említett területeket teljes souverainitással és tulajdon gyanánt örök időre fogják birni.

8. cz. Ő felsége az orosz császár kijelenti, hogy azon napon, melyben a 7. cz.-ben említett tartományok meghódítása Oroszország számára bevégzett tény leend, ő felségének a német császárnak és porosz királynak Tölsche, Liban, Windov, Mitau és Riga városokat és kikötőket, valamint Curland egy részét Rigától Thourbourgig a Niemen mellett egyenes vonalban át fogja adni és a városok és kikötők, valamint az említett országrész feletti jogairól és igényeiről ő felsége, a német császár javára lemond.

9. cz. Megállapítja a bizottságot, mely a határ kijelöléssel fogja megbízni.

10. cz. Ő felsége a német császár és porosz király kijelentik, hogy mostantól kezdve cserében, a 8. cz.-ben ő felsége az orosz császár által a német birodalom részére átengedett városok, kikötők és ország részért, a csárnak az 1856-ki szerződésben foglalt kötelezettségét, mint nem érvényes tekintti, és kötelezi magát fegyveres részvétre mindazon hódításokban, melyeket Oroszország keleten teend, és pedig az orosz haderőhöz hasonló nagyságu haderővel.

11. cz. Meghatározza, hogy Törökország meghódítása után, mindkét hatalom annak felosztása iránt új szerződésre lép.

12. cz. Ezen cz. kijelenti, hogy a szerződés önként köttetett s minikét hatalom kötelezi magát: azt hiven megtartani.

13. cz. Miután a jelen szerződés minden pontjában magában foglalja az 1866-ban Porosz- és Oroszország

között létrejött szerződést, ez utóbbi határozottan semmisnek jelentetik ki.

A 14. cz. a szerződési ratificatiók kicserélésére vonatkozik, melynek Berlinben legfőbb 6 hét alatt kell megtörténni.

UJDONSÁGOK.

— Gr. Mikó Imre ő mlságának Erdély e kiváló államférfjának, a fáradhatlan mindig áldozatkész hazafiának s városunk or. képviselőjének örömnapija volt tegnap: szelleműs, bájos leánya gr. Mikó Anna ő nga tartá menyeközjét b. Wesselényi József orsz. képviselővel az erdélyi arisztocrácia egyik kiűnő férfival. Az esküvő d. e. 11 órakor tartott, ev. ref. püspök Nagy Péter ő mlgá végezvén a szertartást. Násznagy volt gr. Mikes János, nyoszolyó leányok valónak: b. Wesselényi Anna, gr. Eszterházi Cecil; vőfélyek: Tisza Lajos közlekedési minis-ter ő mltsga és gr. Degenfeld Béla. Az esküvő a kö-zéputczai gr. Mikó-háznál tartott; az erdélyi főurak és hölgyek nagybárra mind jelen voltak, s a mint értesü-lünk, sok arisztocrátát lehetett látni a királyhagóntuli részekből is. A nászra megjelent férfiak magyar diszöl-tönyben voltak. Esküvő után egy szűkebb körű ebéd következett, s azután az ifjú pár elutazott Hadadra. Az ég áldása legyen a szép frigyen s az örömapára nézve nyujtsa mathusalemi korrá a tegnapi boldog napot.

— Tisza Lajos közl. miniszter körünkbe érke-zett s részt vett a gróf Mikó család nászünneplénén, is.

— Az országos tízöltő gyűlés Pesten ugyan látogatott lesz. Ugy halljuk városunk is képviseltetni fogja magát. A vasuti társulat a szept. 16-ra Pestre utazó tízöltő számára ingyen jegyeket állít ki, a mely humanus rendelkezést dicsérettel kell fölemlitenünk.

— D. a. J. K. Tekintetes szerkesztő ur! Méltózat becses lapjában a következő nyilvános köszönetel közlé-sen: Nyilvános köszönet. „Olaszország kedves ha-zám!” ezen szavakkal halt el Pesten a 40-es években egy derék olasz vitéz. S valóban, a ki szülőföldét igazán szereti, az nem tart ama közmondattal: Ubi bene, ibi patria; nem, hanem a távolból is odadobog meleg szíve, a hol édes anyja emléjéről szívta az életű nedvet s gyer-meki boldogító játékaiban gyönyörködve, annak drága emléke mindig él lelkében. Ez érzelm lángolt bizonyo-san T. Dietrich S. ur egyik házigondokójá zetalaki llyés Zuzsanna asszony keblében, a midőn f. hó 3-án a zeta-laki anyateplom díszére: egy gyönyörű egyházi lobogót, drága oltártakarót, szónoki inget s aranyarott stólat küldött; a miért is ezennel az egész kath. egyházközség nevében, a már többször kiérdemelt ösztinte hálát nyil-

vánitom a haza színe előtt is a derék honleányunk. Éljen soká. Zetalaka, szeptember 8. 1871. Andrassy József, kerül. alepseres és plebánus.

— Nápolyi Johanna, ez czime azon új magyar operának, melyet a nápolyi operaszínház karnagya, ki most körülkínál időzik, a napokban nyújtott be a nem-zetiszínházhoz. Szerző, ki huzamosb időig volt Bécsben, s később Bukarestben karmester, e helyeken ismerkedett meg zenénkkel. Szakértők, kik a vezérkönyvet itt-ott lapozgatták, azt hiszik, elfogadható lesz a mű.

— A belga királyné s Klotilde főherceg-asszony mint paraszt menyecskék, s József főhg. mint csikós. Mint a „Székesfehérvár” írja, József főhg. Alsóthról elutazása előtt a székesfehérvári fényképező, Majláth Jánost, készülőkeivel Al-csuthra hívatta magas vendégeivel együtt a fehérmegyei népviseletben lefényképezetét magát. Három ké-pet készített. Az első József főhg. látható álló hely-zetben. Fehérlő paraszt inget és szintoly gatyát, hegyes-orru csizmákat, ptykés mellényt s kerek kalapot visel, kezében fók, s nála az elmaradhatlan dohányzacskó és az apró makra pipa. A másik képen jobbra a belga királynét látni udvarhölgyével és Vay gróffal, közepén József főherceget a fönn leirt viseletben, balra nejét Klotilde főhercegnőt, szintén udvarhölgyével, az elő-térben pedig egy belga tábornokot derék magyar arczu-lattal. A királyné és főhőgnő fejükön kendővel, zsinórós magyar pruszlikkal, bőségesen bő ujjakkal és csinos kö-tényvel igazi tüzzől pattint magyar menyecskék. Az udvarhölgyek hasonlólag népiesen öltöztek. Legeredet-tibb azonban az öreg belga generális, ki bő ujjú ingben, gatyában, fején hegyke kalappal, melynek karimája mögé el nem fejezték a rövidszaru agyagpipát dugni, a csoport előtt guggol a földre. A harmadik képen végre (hosszukas, kétfogatú paraszt kocsi, zöld ágakból font ülésekkel) gróf Vay a kocsi, mellette a tábornok, a ko-sci közepében ő felsége a belga királyné, Klotilde só-gorasszonyával, hátul a saroglyában az udvarhölgyek helyezkedtek el föntebb esetenlő öltözetükben, a kocsi mellett pedig nyeregelen lovon, melynek kantáráról tarka bőrcsafirangok lógnak lefelé, a főherceg ül a már említett csikós-öltözetben. Mindhárom kép kitűnően si-került, főleg a csoportozatok ügyes kivitelről tanuskod-nak. Mint halljuk, a főherceg e képekről számos máso-latot rendelt meg.

A közönség köréből. *)

(Beküldetett) A „Magyar Polgár.” Méhay frank-honi vendégbeszédünk mult pénteki előadása alkalmából reproche-t gyártott a művészstanár bizonyos eljárására, mely az előadás alatt, egy gondolatlan kihívás folytán,

*) Az e rovatban megjelenő közleményekért csak a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget a szerkesztőség.

nem volt gorombaság s legkevésbé a jelen volt közönség iránt tanúsított tisztelenség, hanem csakis ama boszan-tásnak méltó visszautasítása akart lenni, melyet egyesek, a (fehér-fekete) színek követelésével, egyenesen a tanár személye ellenében, elég izetlenül alkalmazni kívántak. A helyett, hogy ezen egyeseket utasítja vala rendre, s tiltakoznék a közönség nevében minden ide vonatkozó részesség ellen: neki ront a tanár személyének s oly semlegességre lecsúsz, melyet éppen maga nem látszik érteni. Minthogy az álláspontok megfordítva szerepelnek, nem felesleges a kicserélés, vagy talán egy kis eszme-csere érdekéből megjegyezni, mikép semleges földön, minő a francia és némettel szemben a magyar: fran-czia vendégtől, midőn ép közönségünk iránt adja rokon-szenvének gyöngéd jeleit: nem szokás, de semmiként sem illdomos, viszonzásul oly jelvényeket kívánni elő, melyek alatt siralomba borult dicső hazája elleneinek sikerült nemzetére nyomort árasztani; s ha vannak is egyesek, kik ezt a komfort nevében jónak látják: a közönség s ép a nyilvánosság ezt képviselő közegeinek ily eljárásától méltatlankodva kell elfordulniuk.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Sept. 11-ről: 5% Metalliques 58.70. 5% Nemzeti kölcsön 68.85. 1860-diki államkölcsön 98.75. Bank-részvények 765. Hitelrészvények 287.80. London 118.—. Ezüst 118.—. Cs. kir. arany 5.71. Napoleondor 9.45.¹⁰.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 78.75. Temesi 75.75. Erdélyi 76.—. Horv.-Slavon —.—.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

N y i l t t é r.

(215) 40—40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebészudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám, 1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azon-nal válasz adatik.

Minden cikket, a melyek különböző hirdetésekben vannak, bármely szakmához tartozzanak, megkeríti Glattau N. bazárja 10%-kal olcsó-ban, mint a hogy azokat az illető cégek hirdetik. — Teljes árjegyzékek több mint 15,000 cikkről ingyen és bérmentesen küldetnek meg.

Következő mesés olcsó árak mellett árul és küld meg a vidékre

GLATTAU N. ELSŐ PÁRISI BAZÁRJA

Austria számára Bécsben, Stadt, verlangerte Kärntnerstrasse Nro. 51, a Todesco palotában.

Ajándékok férfiak, hölgyek és gyermekek számára:

Bécsi bórárak.

a világ legjobb gyártmányával gyanánt ismervék:

Női kézi tászkák, aczélabronccsal, 1 dr. 65, 75, 90 kr. 1 ft; egész nagy 1.20, 1.50; legin-nomabb chagrin-bőrűből, aranyozott zárral és csat-tal, darabja 1.80, 2, 2.50; nagy 3, 3.40; egész nagy 3.80, 4; előlisanzyával 1 ftál több.

Gyakorlati pénztárcák, férfiak, höl-gyek és gyermekek számára, aranyozott zárral vagy gummi szorítóval, darabja 35, 50, 85 kr.; finom 1.10, 1.30, 1.70; egész finom 2, 2.50, 3, 3.50.

Gyakorlati szivartárcák, 1 dr. 40, 60, 80 kr.; finom 1.10, 1.20, 1.50, leginomabb 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Level- és pénztáskák, gyakorlati beosztás-sal, 60, 80 kr. finom 1.10, 1.20, 1.50 kr., legin-nomabb 2, 2.40, 2.80, 3.20, 4 ft.

Jegyzetkönyvek 10, 15, 20, 25, 30 kr.; fi-nomak bőrkötésben 40, 50, 60, 80 kr. 1 ft.

Utazó tászkák, legerősebb bőrűből zárral, 1 dr. 2.10, 2.40, 2.70, 3.10, 3.40, 4, 4.30, 4.80, az árak a nagyság szerint számítanak.

Waterproof-utibőröndök, gyakorlatilag be-rendevezve és elosztva, 1 dr. 2.40, 2.80, 3.50, 4 ft., egész nagy 4.50, 5, 5.50, 6 ft.

Úti palackok pohárral bőrbőrökben, 1 dr. 1.20, 1.50, 1.80, 2.10, 2.40.

Disz-albumok.

Colossális választékban és változatosságban, 1 dr. 25 képre 35, 60, 80 kr. 1 ft. finom disz-it-ményvel 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50; 1 dr. 50 képre 65, 90 kr. 1.20, 1.50, leginomabb diszítve, képekkel sat. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4 ft.; 1 dr. 100 képre 3, 3.50, 4, 5—12 ft.; 1 dr. 200 képre 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7—18 ft. utóbbiak a legújabb diszítványokban.

Albumok zenével, melyek a felnyitáskor két szép darabot játszanak, igen alkalmasok aján-dékokra s minden szalon díszére szolgálnak: 1 dr. 1/2 octav alakban legelőgansabb kötésű 8 ft. 50 kr. meg finomabb 11 ft. leginomabb 14, 16 ft.; 1 dr. 1/2 octav alakban hasonló ki-állításal 11, 12, 14 ft. 16—18 ft. diszdarabok negyedrért alakban 14, 16, 18, 20, 24 ft.

Irómappák, minden darab bezárható, igen gya-korlati 1 ft. 1.20, 1.50, 2 ft. ugyanazok teljes írószerszellel ellátva 2.20, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Necessariék legizetesebb kiállításal, minden szükséges tárgy eszközkel ellátva, darabja 45, 60, 80 kr. 1 ft.; nagyobbak 1.50, 1.80, 2 ft. sat.; egész nagyok, finomak 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5 ft. diszdarabok ajándékokra 6, 7, 8, 10, 12, 14 ft.

Vidéki t. lakosok, a kik Bécsből akarnit meg akarnak rendelni, mindent megkaphatnak Glattau N. párisi bazárjából. Még a legkisebb megrendelés is szigoruan, pontosan és lelkiismeretesen teljesítettik.

GLATTAU N. első párisi bazárja

Austria számára Bécsben, Stadt, verlangerte Kärntnerstrasse 51, a Wallfischgasse szegletén, a Todesco-palotában.

NB. Elárutók különös engedményt kapnak.

6—24

7—10 (249)

Csekély betétől tetemes nye-reményben részesülhetni

egy részletjegy vásárlása egy braunschweigi sorozatos sorsjegyre.

Csak 14 ft. lefizetése által egyszer mindenkorra, tulajdonosa lesz az em-ber egy efféle sorozatos sorsjegy 20-ad részének, a melylyel a szeptember 30-ki húzáson

150,000 ft.

nyereményre ezüstben, minden levo-nás nélkül játszik, s a nyeremény készpénzben fog kifizettetni.

Ily részletjegyek csak addig kap-hatók, míg a sorozatos sorsjegyek készlete tart.

Braunschweigi sorozatos sorsjegyek ára 135 ft.

1839-ki sorozatos sorsjegyek ára 225 ft.

a Mercur

váltóirodája igazgatóságánál Bécsben, Wollzeile 13.

Tanár dr. Lapiere

befecsken-dése

3 nap alatt gyógyít*) minden hűdcső-kifolyást, valamint férférfolyást nő-knél, még üdült állapotban is. Egy pa-lack ár használati utasítással 1 tallér 20 ez. garas. Az őszeg bekiűdése mellett, szigorú titoktartás alatt kap-ható

Witt A. által Berlin, Lindenstrasse 18.

*) Százakat gyógyított.

(256)

Nehézkeses görcsök

(nyavalyatörést)

levél által gyógyít egy százszoroson jónak bizonyult szerrel

Witt A. Berlin, Lindenstrasse 18.

3—* (256)